SONKAJÄRVEN KUNNAN VUODEN 2026 VÄLIARVIORAPORTTI

Sonkajärven kunnanvaltuustolle

Sonkajärven kunnanvaltuusto edellyttää, että tarkastuslautakunta antaa syksyllä väliarvioinnin arviointityöstään kuluvalta vuodelta.

Tarkastuslautakunta on laatimansa työohjelman mukaisesti kuullut 1.1. – 30.6.2026 välisenä aikana kunnanjohtajaa, talous- ja hallintojohtajaa, kunnanvaltuuston puheenjohtajaa sekä kunnanhallituksen puheenjohtajaa, nuoriso- ja liikuntasihteeriä, teknisen lautakunnan puheenjohtajaa ja sivistyslautakunnan puheenjohtajaa.

Tarkastuslautakunnan väliarviointi perustuu välitilinpäätöskertomuksen tietoihin, arviointikokouksiin ja tarkastuslautakunnan jäsenten hallinnon päätösten seurantaan ja omiin havaintoihinsa.

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle havaintoina seuraavaa:

Yleistä

Taloudelliset tavoitteet

- Kunnan välitilinpäätös kaudelta 1.1. – 30.6.2026 on taloudellisesti ollut hyvä ja toiminta on jatkunut talousarvion mukaisesti.
- Kunnan maksuvalmius on vahvistunut ja rahavarat kasvoivat 1,29 milj. euroa vuoden alusta.
- Toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion ja toimintakulut jääneet alle talousarvion.
- Vuosikate on vahva ja tilikauden ylijäämä on reilusti ylittänyt tavoitteen.
- Verotulot ovat olleet lähes tavoitteiden mukaiset.
- Kunnan talouden voidaan arvioida olevan vakaalla pohjalla myös vuoden 2026 loppupuoliskolla.

Toiminnalliset tavoitteet

- Toiminnalliset tavoitteet ovat edenneet suunnitellusti.
- Hallinto on toiminut tavoitteiden mukaisesti.
- Työllisyyden kehitys on ollut positiivinen ja työttömyysaste oli edellisvuotta pienempi.

Myönteistä alkuvuoden aikana

- Käytöstä poistettujen rakennusten purkaminen on aloitettu.
- Investoinnit on toteutettu kassavaroilla.

Riskejä

- Yleinen kustannustason nousu.
- Hyvinvointialueen vuokratulot ovat vaarassa vähentyä.
- Valtionosuusjärjestelmän uudistus.

Kehityskohteita

- Väestökehityksen huomioiminen palvelurakenteessa.

Lautakunnat

Sukevan aluelautakunta

- Sukevan aluelautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Sivistyslautakunta

Myönteistä

- Talousarvion toteuman 1-6 /2026 tulosaluekohtaiset toimintakatteen toteumat olivat aikataulussaan.
- Jokainen peruskoulun päättävä oppilas sai päättötodistuksen keväällä 2026.
- Kouluissa on ollut riittävästi moniammatillista tukihenkilöstöä.
- Lakisääteiset lääkärintarkastukset kouluterveydenhuollossa ovat toteutuneet.
- Sonkajärven lukion Finest Future-ohjelman toiminta on ollut onnistunutta. Lukuvuonna 2025-26 on ollut yhdeksän opiskelijaa.
- Nuoriso- ja liikuntatoimi on reagoinut tarkastuslautakunnan aiempiin huomioihin.
- Varhaiskasvatus kiinnittää huomiota henkilöstön jaksamiseen.
- Koko yhteisö lukee-hankkeeseen oli palkattu työntekijä 30.6.2026 asti. Sukevan vankilassa toteutettiin lukemisen edistämiseen pyrkivä hanke. Toiminnot ovat sujuneet hyvin ja jatkuvat vuoden loppuun asti.

Huolenaiheita - Kehitettävää

- Sukevan koulun oppilasmäärä 5/2026 oli 25 oppilasta.
- Pätevien sijaisten saaminen niin kouluihin kuin varhaiskasvatukseen on ollut haasteellista.
- Syntyvien lasten määrä koko kunnassa on edelleen alhainen.
- Kesäkuussa toteutettu kesäkerho oli suosittu. Jatkossa on kiinnitettävä huomiota siihen, että kesäkerho toteutuu tasapuolisesti lasten asuinpaikasta riippumatta, ja että ohjaajia on riittävästi lasten määrään nähden.

Tekninen lautakunta

Myönteistä

- Teknisen lautakunnan käyttötalous on vuoden ensimmäisellä puoliskolla toteutunut kokonaisuutena talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen toteuma oli 53,2 % ja toimintakulujen 47,8 %.
- Vuonna 2026 päivitetty kiinteistöselvitys antaa hyvän pohjan kunnan kiinteistöomaisuuden suunnitelmalliselle hallinnalle. Selvityksessä on arvioitu kiinteistöjen kuntoa, käyttöastetta, korjaustarpeita sekä myytäviä ja purettavia kohteita.
- Riskienhallinnassa on tunnistettu keskeisiksi riskeiksi muun muassa henkilöstön ikääntyminen, kiinteistöjen korjausvelka sekä ostolaskujen oikeellisuuden varmistaminen.
- Jäänhoitokoneen hankinnassa alkuperäinen päätös jouduttiin korjaamaan itseoikaisuna tarjouspyynnön vaatimusten täyttymättömyyden vuoksi. Tämä korostaa hankintojen ennakkotarkastuksen ja tarjouspyynnön ehdottomien vaatimusten huolellisen tarkastamisen merkitystä.

Kehitettävää

- Erityistä huomiota on kuitenkin syytä kiinnittää investointien kustannusseurantaan, sillä joidenkin hankkeiden, erityisesti Jyrkkäkosken Ruukintuvan, kustannukset ovat nousseet alkuperäisestä arviosta ja investointimäärärahoihin on jouduttu tekemään muutoksia.
- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistöselvityksen perusteella laaditaan pitkäjänteinen ja aikataulutettu toimenpideohjelma kiinteistöjen korjausvelan, käyttöasteen ja luopumistarpeiden hallitsemiseksi.
- Jatkossa tulisi seurata riskienhallintaa nykyistä selkeämmin, miten suunnitellut riskienhallintatoimenpiteet ovat käytännössä toteutuneet.

Yhteenveto

- Tarkastuslautakunnan keskeinen havainto: teknisen toimen perustoiminta ja käyttötalous ovat kokonaisuutena hallinnassa, mutta erityistä huomiota tulee jatkossa kiinnittää investointien kustannusarvioiden luotettavuuteen, kiinteistöselvityksen johtamiseen konkreettisiksi toimenpiteiksi sekä riskienhallintatoimien toteutumisen seurantaan.

Tytäryhtiöt

- Sonkajärven Vesi Oy:n tulos oli voitollinen alkuvuoden aikana.
- Sonkakoti Oy:n käyttöaste on jäänyt tavoitteesta.

Sonkajärvellä 21.10.2026

Seppo Kainulainen
puheenjohtaja

Pirjo Rönkkö
varapuheenjohtaja

Vesa Hynynen
jäsen

Tiina Niskanen
jäsen

Pirkko Väisänen
jäsen

Allekirjoitettu sähköisesti